

**Stichting
MuzeeAquarium**

Delfzijl

Jaarrekening

2018

Inhoudsopgave

	Pagina
1. Jaarverslag	3
1.1 Financieel jaarverslag	4
2. Jaarrekening	6
2.1 Balans	7
2.2 Staat van baten en lasten	9
2.3 Kasstroomoverzicht	11
2.4 Algemene toelichting	12
2.5 Toelichting op de balans	16
2.6 Toelichting op de staat van baten en lasten	22
3. Overige gegevens	29
3.1 Controle verklaring van de onafhankelijke accountant	30
3.2 Verwerking exploitatiesaldo	33
3.3 Gebeurtenissen na balansdatum	33

Jaarverslag

1. FINANCIËEL JAARVERSLAG

Op 1 juni 2018 mocht het “nieuwe” MuzeeAquarium haar deuren openen voor het publiek. Nu werd de inzet van zoveel betrokkenen over een aantal jaren niet alleen van buiten maar ook van binnen echt zichtbaar. Uiteraard nemen we als medewerkers van het museum graag de positieve reacties in ontvangst. Ook om ze delen met de mensen achter de schermen.

De herinrichting is financieel mogelijk gemaakt door een groot aantal gulle gevers. In deze jaarrekening wordt in de toelichting op de staat van baten en lasten, een totaaloverzicht gegeven van de bijdragen aan en de uitgaven voor de inrichting van het museum over de afgelopen 3 jaren. Het project had een financiële omvang van € 832.561. Dit is ongeveer 4 keer een normale jaarexploitatie van het museum.

Wij zijn erg tevreden dat de uiteindelijke bedragen goed overeenkomen met de begroting. Om dat te realiseren hebben we helaas wel op een aantal onderdelen waar geen geld meer voor was, moeten bezuinigen. Dit is zowel in de uitgaven zichtbaar als in het museum. De ideeën zelf zijn gewijzigd uitgevoerd of staan op ons wensenlijstje om alsnog in de komende jaren te realiseren.

Om rekenschap te kunnen geven van de inrichting over de afgelopen 3 jaren is er voor gekozen om dit afzonderlijk te verantwoorden in de exploitatieoverzicht. Zo geven we inzicht in de interne beheersing van het gebruik van gelden. Uiteindelijk kwamen we slechts € 280 tekort op het hele project.

Ook activeren we de totale inrichting om aan te geven dat de waarden in het museum aanwezig zijn voor een periode van ongeveer 10 jaar. Tegenover de activering van vaste activa staat een vaste activafonds van dezelfde omvang. Wat wordt afgeschreven op de activering valt vrij via het vaste activafonds zodat de exploitatie niet wordt belast. De stichting werkt met het principe dat voor uitgaven geld aanwezig of toegezegd moet zijn.

Als we kijken naar de normale exploitatie van het MuzeeAquarium over 2018 zelf dan zien we dat de entreegelden onze verwachting overtreffen. Er zijn belangrijk meer bezoekers geweest dan verwacht. Ook mochten we een aantal schenkingen in ontvangst nemen en een aantal sponsors hartelijk begroeten die zich voor meerdere jaren zich hebben verbonden met ons museum.

Bij de uitgaven hebben we meer geld uit moeten geven dan begroot. Het gaat dan met name om de inhuur van expertise rond fondsenwerving, de opening van het museum, de controle van de jaarrekeningen 2017 en 2018 en de ondersteuning bij automatisering. Per saldo resteert er een positieve exploitatie van € 9.659.

Een aantal investeringen hebben we in eigen beheer moeten doen. Het gaat om typische uitgave voor met name een nieuwe kassa en koelinstallatie voor het aquarium. De totale investering van € 18.356 geeft naast een budgetoverschrijding van € 280 op de inrichting van het museum een tekort aan middelen voor investeringen van € 18.636.

Het laatste betekent dat per saldo de vrij besteedbare reserves eind 2018 negatief zijn geworden. Zoals dat uit de overige reserves op de balans blijkt is er € 5.733 meer uitgegeven dan er beschikbaar was. Het betekent dat we de komende tijd nog steeds op de centen gelet moet worden. Dat is eigen aan het museum: er is voldoende ruimte om de normale activiteiten te kunnen blijven doen zoals we kunnen aflezen aan de vorderingen, kortlopende schulden en liquide middelen (werkkapitaal).

Wellicht het meest belangrijke voor ons museum is niet in getallen uit te drukken en dat zijn alle betrokkenen die ons een warm hart toe dragen waarvoor onze hartelijke dank.

Jaarrekening

2.1 BALANS	31-12-2018	31-12-2017
(na bestemming exploitatie)	€	€
ACTIVA		
VASTE ACTIVA		
Immateriële vaste activa		
Ontwerp museum	203.855	108.120
Materiële vaste activa		
Inrichting museum	542.614	102.705
Inrichting zeeaquarium	64.092	55.973
Overige museummiddelen	3.669	4.736
	<u>610.375</u>	<u>163.414</u>
Telling vaste activa	<u>814.230</u>	<u>271.534</u>
VLOTTENDE ACTIVA		
Vorderingen		
Investeringsbijdragen	58.485	479.006
Debiteuren	4.240	10.605
Belastingen	14.456	18.899
Overige vorderingen	2.444	14
	<u>79.624</u>	<u>508.524</u>
Liquide middelen	<u>81.579</u>	<u>134.790</u>
	<u><u>975.434</u></u>	<u><u>914.848</u></u>

	<u>31-12-2018</u>	<u>31-12-2017</u>
	€	€
PASSIVA		
Reserves en fondsen		
Bestemmingsfondsen	23.000	570.054
Overige reserves	-5.733	3.245
	<u>17.267</u>	<u>573.300</u>
Langlopende overlopende passiva		
Vaste activa fonds	<u>814.230</u>	<u>271.534</u>
Kortlopende schulden		
Crediteuren	41.308	63.964
Belastingen	6.776	1.340
Overige kortlopende schulden	95.853	4.710
	<u>143.937</u>	<u>70.014</u>
	<u>975.434</u>	<u>914.848</u>

2.2 STAAT VAN BATEN EN LASTEN

	2018	Begroting	2017
<i>Exploitatie museum</i>	€	€	€
BATEN			
Subsidie gemeente Delfzijl	115.000	115.000	115.000
Entreegelden	83.462	69.000	0
Schenkeningen en donaties	35.336	2.000	614
Bijdragen sponsors	11.967	0	0
Marge verkopen	8.233	6.600	-1.335
Overige opbrengsten	718	1.500	1.006
	<u>254.716</u>	<u>194.100</u>	<u>115.285</u>
Van bestemmingsfonds	0	0	0
Van overige reserves (tekort)	0	0	2.492
	<u>254.716</u>	<u>194.100</u>	<u>117.777</u>
<i>Inrichting en investeringen museum</i>			
<i>Investeringsbijdragen</i>			
Gemeente Delfzijl	-54.000		300.000
NAM Duurzaamheidsfonds	0		202.085
Scholten-Kamminga Fonds	50.000		35.466
St.Zabawas	0		35.000
VSF-fonds	0		35.000
Mondriaanfonds	0		30.000
St.Nationaal Fonds voor Vrede	0		20.000
Prins Bernhard Cultuurfonds	0		12.080
Loket Leefbaarheid (1473)	0		10.000
Loket Leefbaarheid (1513)	0		10.000
Stimuleringsfonds Rabobank	0		10.000
Maritieme fondsen	0		8.500
St.Jonkheer Rhijnvis Feith	0		7.500
SNS-fonds Eemsmond	0		4.000
MAOC Gravin van Bijlandt	0		3.000
Stad en Lande	2.500		0
Expert Boersma	0		1.150
	<u>-1.500</u>	<u>0</u>	<u>723.781</u>
Van bestemmingsfonds	580.054	606.017	0
Van overige reserve (tekort)	18.636	5.400	11.975
	<u>597.190</u>	<u>611.417</u>	<u>735.756</u>

	2018	Begroting	2017
<i>Exploitatie museum</i>	€	€	€
LASTEN			
Directie	42.873	39.500	18.660
Vrijwilligers	13.657	7.630	12.079
Inhuur deskundigen	0	0	19.069
Fondsenwerving	11.811	0	5.205
Huisvestingskosten	86.941	96.670	36.692
Publiciteit	10.344	5.000	1.840
Museum	11.942	9.500	1.921
Zeeaquarium	5.624	12.750	9.741
Bestelautokosten	4.405	4.200	4.168
Bestuur	721	1.000	517
Overige instandhoudingskosten	23.739	12.450	7.884
	<u>212.056</u>	<u>188.700</u>	<u>117.777</u>
Naar bestemmingsfonds	33.000	0	0
Naar overige reserve (surplus)	9.659	5.400	0
	<u>254.716</u>	<u>194.100</u>	<u>117.777</u>
<i>Inrichting en investeringen museum</i>			
<i>Inrichting museum</i>			
Inrichting zeeaquarium in bunker	8.311	30.054	66.946
Multifunctionele zaal	20.599	24.476	11.584
Inrichting overige ruimtes	600	7.719	0
Museum algemeen	150.371	149.480	93.220
Museale inrichting	82.704	141.965	3.635
Entree en Passage	14.061	3.958	47.924
Zaal 1 (archeologisch en geologisch)	57.237	82.715	470
Zaal 2 (historie Delfzijl en scheepvaart)	236.045	165.650	12.590
Onvoorzien	8.908	0	658
	<u>578.834</u>	<u>606.017</u>	<u>237.027</u>
<i>Investeringen museum</i>			
Installaties	5.930	0	3.948
Inventaris	1.985	0	2.393
ICT en gereedschappen	10.441	5.400	5.634
<i>Toevoeging vaste activafonds</i>	<u>597.190</u>	<u>611.417</u>	<u>249.002</u>
Afschrijvingen	54.496	5.400	6.327
Vrijval activafonds	-54.496	-5.400	-6.327
	<u>597.190</u>	<u>611.417</u>	<u>249.002</u>
Naar bestemmingsfonds	0	0	486.754
Naar overige reserves	0	0	0
	<u>597.190</u>	<u>611.417</u>	<u>735.756</u>

2.3 KASSTROOMOVERZICHT

	<u>2018</u>	<u>2017</u>
	€	€
<i>Saldo baten en lasten</i>		
Exploitatie museum	9.659	-2.492
Exploitatie inrichting en investeringen	-18.636	-11.975
<i>Mutaties werkkapitaal</i>		
Vorderingen	428.898	-500.174
Kortlopende schulden	73.923	68.550
<i>Investeringen</i>		
Vaste activa	-542.696	-242.673
<i>Financiering</i>		
Bestemmingsfondsen	-547.054	486.754
Vaste activafonds	542.696	242.673
<i>Mutatie liquide middelen</i>	<u>-53.210</u>	<u>40.662</u>
Liquide middelen begin verslagjaar	134.790	94.128
Liquide middelen eind verslagjaar	<u><u>81.579</u></u>	<u><u>134.790</u></u>

2.4 ALGEMENE TOELICHTING

Algemeen

Activiteiten

De stichting MuzeeAquarium Delfzijl te Delfzijl heeft ten doel het in standhouden en verder ontwikkelen van het museum en (zee-)aquarium in Delfzijl.

Vestigingsadres

De stichting (geregistreerd onder KvK-nummer 02078630) is gevestigd te Zeebadweg 7A te Delfzijl.

Algemene grondslagen voor de opstelling van de jaarrekening

De jaarrekening is opgesteld volgens richtlijn voor jaarverslaggeving voor "organisaties zonder winststreven".

De jaarrekening is opgemaakt op basis van historische kostprijs. De waardering van activa en passiva geschiedt, voor zover niet anders is vermeld tegen nominale waarde.

Baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Voordelige saldi worden slechts opgenomen voorzover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Nadelige saldi en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het verslagjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Vergelijkende cijfers

De vergelijkende cijfers van het voorgaande boekjaar zijn, waar nodig, slechts qua rubricering voor vergelijkingsdoeleinden aangepast.

Schattingen

Bij het opstellen van de jaarrekening heeft het bestuur van de stichting, overeenkomstig geldende grondslagen, bepaalde schattingen en veronderstellingen gedaan die medebepalend zijn voor de opgenomen bedragen. De feitelijke resultaten kunnen van deze schattingen afwijken.

De belangrijkste schattingen betreffen de waardering van de materiële vaste activa en de afrekening van bijdragen van derden en subsidies.

2.4 ALGEMENE TOELICHTING (VERVOLG)

Operational lease

Bij de stichting kunnen er leasecontracten bestaan waarbij een groot deel van de voor- en nadelen die aan de eigendom verbonden zijn, niet bij de stichting ligt. Deze leasecontracten worden verantwoord als operationele leasing. Leasebetalingen worden, rekening houdend met ontvangen vergoedingen van de lessor, op lineaire basis verwerkt in het exploitatie-overzicht over de looptijd van het contract.

Financiële instrumenten

Onder financiële instrumenten worden zowel primaire financiële instrumenten, zoals voorde- ringen en schulden, als financiële derivaten verstaan. De stichting heeft over en aan het einde van het verslagjaar geen bijzondere financiële instrumenten.

Grondslagen voor de waardering van activa en passiva

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen aanschafwaarde verminderd met jaarlijkse lineaire afschrijvingstermijnen, gebaseerd op de economische levensduur.

Afgeschreven wordt vanaf het moment van ingebruikname.

Collectie

In overeenstemming met de aard van de activiteiten binnen de stichting wordt de waarde van de museum- en aquariumcollectie niet opgevoerd in de balans.

Bijzondere waardeverminderingen van vaste activa

Het bestuur van de stichting beoordeelt op iedere balansdatum of er aanwijzingen zijn dat een vast actief aan een bijzondere waardevermindering onderhevig kan zijn. Indien degelijke indica- ties aanwezig zijn, wordt de realiseerbare waarde van het actief vastgesteld. Indien het niet mc gelijk is de realiseerbare waarde voor het individuele actief te bepalen, wordt de realiseerbare waarde bepaald van de kasstroomgenererende eenheid waartoe het actief behoort.

Van een bijzondere waardevermindering is sprake als de boekwaarde van een actief hoger is dan de realiseerbare waarde; de realiseerbare waarde is de hoogste van de opbrengstwaarde en de waarde voor het museum. Een bijzondere-waardeverminderingsverlies wordt direct als last verwerkt in de staat van baten en lasten onder gelijktijdige verlaging van de boekwaarde van het betreffende actief en de vrijval van het gerelateerde deel van het vaste activa fonds.

2.4 ALGEMENE TOELICHTING (VERVOLG)

Vorderingen, schulden en overlopende activa en passiva

De onder de vorderingen en de kortlopende schulden opgenomen bedragen hebben een looptijd van minder dan 1 jaar.

Bestemmingsfonds

Een bestemmingsfonds is dat deel van het vermogen waarvoor de bestemming door derden is bepaald. De bestemming kan niet zonder meer worden gewijzigd.

Bestemmingsreserve

Een bestemmingsreserve is dat deel van het vermogen waarvoor de bestemming door het bestuur is bepaald. Het bestuur kan de bestemming wijzigen.

Overige reserve

De overige reserves is dat deel van het vermogen waar de stichting vrij over kan beschikken.

Vaste activa fonds

Het vaste activafonds is dat deel van het vermogen dat vast ligt in de materiële vaste activa. Via realisatie zoals door afschrijving en desinvestering, valt het vrij ten gunste van de baten en lasten.

Grondslagen voor de bepaling van de baten en lasten

Baten

Onder baten wordt verstaan de van derden ontvangen bedragen dan wel, aan derden in rekening gebrachte bedragen voor verrichte diensten en geleverde goederen, exclusief omzetbelasting verminderd met verleende kortingen.

Lasten

De lasten worden bepaald op basis van historische kostprijs en toegerekend aan de periode waarop ze betrekking hebben.

Pensioenen

De stichting kent voor de pensioenen een toegezegde-bijdrageregeling. De verschuldigde premie wordt als last in de staat van baten en lasten genomen. Voor zover de verschuldigde premie nog niet is voldaan, wordt deze als verplichting op de balans opgenomen.

Afschrijvingen

De afschrijvingen worden berekend via vaste percentages van de aanschafwaarde vanaf het moment van ingebruikname.

2.4 ALGEMENE TOELICHTING (VERVOLG)

Grondslagen voor de opstelling van het kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode

De geldmiddelen in het kasstroomoverzicht bestaan uit de liquide middelen.

2.5 TOELICHTING OP BALANS

ACTIVA

VASTE ACTIVA

Immateriële vaste activa

De mutaties in de immateriële vaste activa kunnen als volgt worden samengevat:

	Ontwerp museum
<i>Begin verslagjaar</i>	€
Aanschafwaarde	108.120
Afschrijvingen en waardeverminderingen	0
	<u>108.120</u>
<i>Mutaties verslagjaar</i>	
Investeringsen	108.363
Desinvesteringen	0
Afschrijvingen	-12.628
Afschrijvingen desinvesteringen	0
	<u>95.735</u>
<i>Eind verslagjaar</i>	
Aanschafwaarde	216.483
Afschrijvingen en waardeverminderingen	-12.628
	<u>203.855</u>
<i>Afschrijvingspercentage</i>	10%

2.5 TOELICHTING OP BALANS (VERVOLG)

Materiële vaste activa

De mutaties in de materiële vaste activa kunnen als volgt worden samengevat:

	Inrichting museum	Inrichting zeeaquarium	Overige museum- middelen	Totaal
	€	€	€	€
<i>Begin verslagjaar</i>				
Aanschafwaarde	114.838	66.280	21.132	202.250
Afschrijvingen en waardeverminderingen	-12.132	-10.307	-16.396	-38.835
	<u>102.705</u>	<u>55.973</u>	<u>4.736</u>	<u>163.414</u>
<i>Mutaties verslagjaar</i>				
Investeringsen	471.744	14.391	2.694	488.829
Desinvesteringen	0	0	0	0
Afschrijvingen	-31.835	-6.272	-3.762	-41.868
Afschrijvingen desinvesteringen	0	0	0	0
	<u>439.909</u>	<u>8.119</u>	<u>-1.068</u>	<u>446.961</u>
<i>Eind verslagjaar</i>				
Aanschafwaarde	586.582	80.671	23.826	691.079
Afschrijvingen en waardeverminderingen	-43.967	-16.579	-20.157	-80.704
	<u>542.614</u>	<u>64.092</u>	<u>3.669</u>	<u>610.375</u>
<i>Afschrijvingspercentage</i>				10 - 20 %

2.5 TOELICHTING OP BALANS (VERVOLG)

	31-12-2018	31-12-2017
	€	€
VLOTTENDE ACTIVA		
Vorderingen		
<i>Investeringsbijdragen</i>		
Gemeente Delfzijl	0	300.000
NAM Duurzaamheidsfonds	0	50.521
St. Zabawas	35.000	35.000
VSB-fonds	0	35.000
Mondriaanfonds	0	30.000
St. Nationaal Fonds voor Vrede	4.905	4.905
Prins Bernhard Cultuurfonds	7.080	12.080
Maritieme fondsen	8.500	8.500
MAOC Gravin van Bijlandt	3.000	3.000
	<u>58.485</u>	<u>479.006</u>
	<u><u>58.485</u></u>	<u><u>479.006</u></u>
Dit betreft de op balansdatum toegezegde maar nog niet ontvangen bijdragen van derden.		
<i>Debiteuren</i>		
Debiteuren	4.240	10.605
	<u>4.240</u>	<u>10.605</u>
	<u><u>4.240</u></u>	<u><u>10.605</u></u>
Een afwaardering van de debiteuren wordt niet noodzakelijk geacht.		
<i>Belastingen</i>		
Omzetbelasting	14.456	18.899
	<u>14.456</u>	<u>18.899</u>
	<u><u>14.456</u></u>	<u><u>18.899</u></u>
<i>Overige vorderingen</i>		
Nog te factureren bedragen	1.868	0
Stichting museumkaart, entreegeld	438	0
Overige vorderingen	138	14
	<u>2.444</u>	<u>14</u>
	<u><u>2.444</u></u>	<u><u>14</u></u>
Liquide middelen		
Kas	4.113	559
Rabobank rekening-courant	56.033	39.739
Rabobank bedrijfsspaarrekening	21.433	94.492
	<u>81.579</u>	<u>134.790</u>
	<u><u>81.579</u></u>	<u><u>134.790</u></u>

De liquide middelen staan de stichting vrij ter beschikking.

2.5 TOELICHTING OP BALANS (VERVOLG)

	31-12-2018	31-12-2017
	€	€
PASSIVA		
Eigen vermogen		
<i>Bestemmingsfondsen</i>		
<i>Inrichting museum</i>		
Begin verslagjaar	570.054	83.300
Investeringsbijdragen	52.500	723.781
Schenking	10.000	0
Afrekening investeringsbijdragen	-54.000	0
Gebruikt voor inrichting	-578.554	-237.027
Eind verslagjaar	<u>0</u>	<u>570.054</u>
 <i>Educatie</i>		
Begin verslagjaar	0	0
Schenking	10.000	0
Eind verslagjaar	<u>10.000</u>	<u>0</u>
 <i>Samenleving</i>		
Begin verslagjaar	0	0
Schenking	10.000	0
Eind verslagjaar	<u>10.000</u>	<u>0</u>
 <i>Vrijwilligers</i>		
Begin verslagjaar	0	0
Provinciale vrijwilligersprijs	3.000	0
Eind verslagjaar	<u>3.000</u>	<u>0</u>
 Totaal bestemmingsfondsen	 <u>23.000</u>	 <u>570.054</u>
 De bestemmingsfondsen zijn uitsluitend bedoelt voor het doel waarvoor derden het geld ter beschikking hebben gesteld en waaraan zij voorwaarden heeft gesteld.		
 <i>Overige reserve</i>		
Begin verslagjaar	3.245	17.712
Overschot respectievelijk tekort lopende exploitatie	9.659	-2.492
Tekort op investeringen	-18.636	-11.975
Eind verslagjaar	<u>-5.732</u>	<u>3.245</u>

2.5 TOELICHTING OP BALANS (VERVOLG)

	31-12-2018	31-12-2017
	€	€
Langlopende overlopende passiva		
<i>Vaste activa fonds</i>		
Begin verslagjaar	271.534	28.861
Investerings in:		
- immateriële vaste activa	108.363	91.420
- materiële vaste activa	488.829	157.580
	<u>868.726</u>	<u>277.861</u>
Vrijval t.b.v. afschrijvingen van:		
- immateriële vaste activa	-12.628	0
- materiële vaste activa	-41.868	-6.327
Eind verslagjaar	<u>814.230</u>	<u>271.534</u>
Kortlopende schulden		
<i>Crediteuren</i>		
Crediteuren	<u>41.308</u>	<u>63.964</u>
<i>Belastingen</i>		
Loonaangifte	1.376	1.340
Pensioenpremie (schatting)	5.400	0
	<u>6.776</u>	<u>1.340</u>
<i>Overige kortlopende schulden</i>		
Teruggaaf investeringsbijdrage Gemeente Delfzijl	54.000	0
Inrichtingsinvesteringen	27.400	0
Accountantskosten	5.000	0
Energie en water	4.700	0
Reservering vakantietoelage	1.639	1.382
Afrekening Top van Groningen	1.218	0
Overige schulden	1.896	3.328
	<u>95.853</u>	<u>4.710</u>

2.5 TOELICHTING OP BALANS (VERVOLG)

NIET IN DE BALANS OPGENOMEN RECHTEN EN VERPLICHTINGEN

Subsidies

De in de verantwoording opgenomen subsidiebedrag voor de exploitatie over het verslagjaar en de bijdragen voor de inrichting van het museum, zijn nog niet definitief vastgesteld.

De subsidiebedragen staan in de jaarrekening onder:

- inrichtingsbijdragen
- Vaste activa fonds (bestemmingsfonds)
- exploitatie

Huur

De stichting huurt vanaf 2017 het museumruimte van de gemeente Delfzijl voor een onbepaalde tijd. De jaarlijkse verplichting bedraagt ongeveer € 60.000 en wordt jaarlijks geïndexeerd.

Sponsors

De afgesloten sponsorcontracten hebben een totale waarde van € 44.208 over een periode van 5 jaar waarvan 2018 het eerste jaar is met een waarde van € 11.717

2.6 TOELICHTING OP DE STAAT VAN BATEN EN LASTEN

	2018	2017
	€	€
Subsidie gemeente Delfzijl		
Subsidie	115.000	115.000
De subsidie van de gemeente Delfzijl is een structurele subsidie bedoeld voor de exploitatie van het museum. De aanwending van de subsidie moet voldoen aan de Algemene subsidieverordening van de gemeente Delfzijl.		
Entreegelden		
	83.462	0
Bezoekersaantallen	20.230	0
Schenken en donaties		
Schenken	33.000	0
Donateurs	2.336	614
	35.336	614
Bijdragen sponsoren		
	11.967	0
Marge verkopen		
Omzet		
Museumshop	12.501	0
Restaurette	2.304	272
Verhuur	3.750	0
	18.556	272
Kosten		
Kosten museumshop	8.360	51
Kosten restaurette	1.266	1.555
Kas en afrondingsverschillen	696	0
	8.233	-1.335
Overige opbrengsten		
Bijdrage derden	710	968
Overige baten	8	38
	718	1.006

2.6 TOELICHTING OP DE STAAT VAN BATEN EN LASTEN (VERVOLG)

Directie

Personeelskosten

	2018	2017
	€	€
Personeelskosten	42.873	18.660

Aantal medewerkers in loondienst

De stichting heeft 0,5 fte in dienst.

Wet Normering Topinkomens (WNT)

Binnen de stichting zijn geen beloningen toegezegd welke de WNT overschrijden. Het bestuur is onbezoldigd.

Vrijwilligers

Onkostenvergoedingen

Reis- en verblijfkosten

Consumpties

Scholingskosten

Overige kosten

Onkostenvergoedingen	3.000	3.375
Reis- en verblijfkosten	2.695	4.318
Consumpties	4.002	2.094
Scholingskosten	220	0
Overige kosten	3.739	2.292
	<u>13.657</u>	<u>12.079</u>

Inhuur deskundigen

Interim coördinator

Inhuur expertise

Interim coördinator	0	9.841
Inhuur expertise	0	9.228
	<u>0</u>	<u>19.069</u>

Fondsenwerving

Inhuur expertise

Inhuur expertise	<u>11.811</u>	<u>5.205</u>
------------------	---------------	--------------

Huisvestingskosten

Huur

Energie en water

Belastingen

Schoonmaak

Onderhoud

Beveiliging

Overige kosten

Huur	60.000	23.340
Energie en water	11.929	8.673
Belastingen	6.927	0
Schoonmaak	2.214	2.675
Onderhoud	2.862	622
Beveiliging	1.312	784
Overige kosten	1.698	599
	<u>86.941</u>	<u>36.692</u>

2.6 TOELICHTING OP DE STAAT VAN BATEN EN LASTEN (VERVOLG)

Publiciteit

	2018	2017
	€	€
Opening vernieuwd museum	7.618	0
Advertenties en promotie	2.726	1.840
	<u>10.344</u>	<u>1.840</u>

Museum

Collectie	1.694	35
Onderhoud	2.164	342
Educatie	2.779	134
Presentaties	3.337	0
Relatie kosten	1.967	1.410
	<u>11.942</u>	<u>1.921</u>

Zeeaquarium

Zeewater	2.612	2.536
Koelsysteem	522	2.400
Zand en grind	741	2.031
Onderhoud installaties	937	1.910
Pompen en filters	690	714
Overige kosten	121	151
	<u>5.624</u>	<u>9.741</u>

Fondsenwerving

Inhuur expertise	<u>11.811</u>	<u>5.205</u>
------------------	---------------	--------------

Bestelautokosten

Bestelauto	<u>4.405</u>	<u>4.168</u>
------------	--------------	--------------

Bestuur

Vergader- en communicatiekosten	10	398
Overig	711	119
	<u>721</u>	<u>517</u>

2.6 TOELICHTING OP DE STAAT VAN BATEN EN LASTEN (VERVOLG)

	<u>2018</u>	<u>2017</u>
	€	€
<i>Overige instandhoudskosten</i>		
Assuranties	4.049	2.697
Accountant	9.000	0
ICT	3.780	33
Kantoorbenodigdheden	3.118	2.021
Telefoon- en internetkosten	2.219	1.892
Overige kosten	1.573	1.241
	<u>23.739</u>	<u>7.884</u>

2.6 TOELICHTING OP DE STAAT VAN BATEN EN LASTEN (VERVOLG)

Inrichting museum	2018	2017	2016	Totaal	Budget
Baten:	€	€	€	€	€
Gemeente Delfzijl	-54.000	300.000	100.000	346.000	
NAM Duurzaamheidsfonds	0	202.085	0	202.085	
Scholten-Kamminga Fonds	50.000	35.466	0	85.466	
St. Zabawas	0	35.000	0	35.000	
VSB-fonds	0	35.000	0	35.000	
Mondriaanfonds	0	30.000	0	30.000	
St.Nationaal Fonds voor Vrede	0	20.000	0	20.000	
Prins Bernhard Cultuurfonds	0	12.080	0	12.080	
Loket Leefbaarheid (1473)	0	10.000	0	10.000	
Loket Leefbaarheid (1513)	0	10.000	0	10.000	
Stimuleringsfonds Rabobank	0	10.000	0	10.000	
Maritieme fondsen	0	8.500	0	8.500	
St.Jonkheer Rhijnvis Feith	0	7.500	0	7.500	
SNS-fonds Eemsmond	0	4.000	0	4.000	
MAOC Gravin van Bijlandt	0	3.000	0	3.000	
Stad en Lande	2.500	0		2.500	
Expert Boersma	0	1.150	0	1.150	
	-1.500	723.781	100.000	822.281	828.015
Lasten:					
Inrichting zeeaquarium in bunker	8.311	66.946	0	75.257	97.000
Multifunctionele zaal	20.599	11.584	0	32.182	36.060
Inrichting overige ruimtes	600	0	0	600	7.719
Museum algemeen	150.371	93.220	16.700	260.291	242.700
Museale inrichting	82.704	3.635	0	86.338	145.600
Entree en Passage	14.061	47.924	0	61.985	37.511
Zaal 1 (archeologisch en geologisch)	57.237	470	0	57.707	83.185
Zaal 2 (historie Delfzijl en scheepvaart)	236.045	12.590	0	248.635	178.240
Onvoorzien	8.908	658	0	9.565	0
	578.834	237.027	16.700	832.561	828.015
Saldo	-580.334	486.754	83.300	-10.280	0
Schenking	10.000	0	0	10.000	
Eigen financiering	280	0	0	280	
Cumulatief (bestemmingsfonds)	0	570.054	83.300	0	

2.6 TOELICHTING OP DE STAAT VAN BATEN EN LASTEN (VERVOLG)

De bijdragen zijn door derden verstrekt onder verschillende voorwaarden. De belangrijkste voorwaarden zijn:

- de gelden worden passend gebruikt voor de inrichting van het museum
- er wordt verantwoording afgelegd over het gebruik van de gelden
- en er vind een definitieve afrekening door de gever plaats.

Ondertekening bestuur

Voorzitter

w.g.

Mevr. G. Doornbos

Secretaris

w.g.

Dhr. H. Wessels

Penningmeester

w.g.

Dhr. H.T.T. Leenders

Bestuurslid

w.g.

Dhr. H. Havinga

Bestuurslid

w.g.

Mevr. G.J. Beek - Koers

Bestuurslid

w.g.

Mevr. J. Snijder

Bestuurslid

w.g.

Dhr. P. van Wijngaarden

2.6 TOELICHTING OP DE STAAT VAN BATEN EN LASTEN (VERVOLG)

Ondertekening directie

Directeur

W.g.

Mevr. C. Heinen

Overige gegevens

Aan het bestuur van de stichting
MuzeeAquarium Delfzijl
Zeebadweg 7
9933 AV Delfzijl

3.1 CONTROLE VERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

A. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2018

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2018 van de stichting MuzeeAquarium Delfzijl te Delfzijl gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van de stichting MuzeeAquarium per 31 december 2018 en van de staat van baten en lasten over 2018 in overeenstemming met de in Nederland geldende RJ-Richtlijn 640 Organisaties zonder winststreven.

De jaarrekening bestaat uit:

1. de balans per 31 december 2018;
2. de staat van baten en lasten over 2018; en
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van de stichting MuzeeAquarium Delfzijl zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

B. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarverslag andere informatie, die bestaat uit:

- het jaarverslag;
- de overige gegevens.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat. Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de controle of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat. Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening. Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder de overige gegevens in overeenstemming met RJ-Richtlijn 640 Organisatie zonder winststreven.

C. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het bestuur voor de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met de in Nederland geldende RJ-Richtlijn 640 Organisaties zonder winststreven. In dit kader is het bestuur verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de stichting in staat is om haar activiteiten in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de vennootschap te liquideren of de bedrijfsactiviteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is.

Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de stichting haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de stichting;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de stichting haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van

materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een stichting haar continuïteit niet langer kan handhaven;

- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Wij communiceren met de met governance belaste personen onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Delfzijl, 23 mei 2019

Accountantskantoor
JJ Smit B.V.

w.g.

J.J. Smit RA

3.2 VERWERKING EXPLOITATIESALDO

Het bestuur is voornemens om het exploitatiesaldo als volgt te verwerken:

	Exploitatie	Inrichting en investeringsen	Totaal
	€	€	€
Bestemmingsfonds	33.000	-580.054	-547.054
Overige reserves	9.659	-18.636	-8.977
	<u>42.659</u>	<u>-598.690</u>	<u>-556.031</u>

Dit voorstel is in de jaarrekening verwerkt.

3.3 GEBEURTENISSEN NA BALANSDATUM

Tot het moment van het opmaken en vaststellen van de jaarrekening zijn er geen gebeurtenissen geweest die de vermogenspositie van de stichting per balansdatum belangrijk aantasten.